واکنش

سپاه:

اقدام اتحادیه اروپایی به معنای همسویی با سیاست‌های آمریکاست

سپاه پاسداران با صدور بیانیه‌ای رویکرد اتحادیه اروپایی در قرار دادن نام این نهاد مقدس در فهرست‌های موسوم به تروریستی را در عمل به معنای همسویی آشکار با سیاست‌های مداخله‌جویانه ایالات متحده آمریکا و نادیده‌گرفتن نقش بی‌ثبات‌کننده برخی بازیگران بحران‌ساز منطقه‌ای برشمرد. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با صدور اطلاعیه‌ای ضمن قدردانی از موج گسترده حمایت‌ها و مواضع حکیمانه و معنادار آحاد مقامات، نهادها و اقشار مختلف ملت ایران، رویکرد اتحادیه اروپایی در قرار دادن نام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در فهرست‌های موسوم به تروریستی را در عمل به معنای همسویی آشکار با سیاست‌های مداخله‌جویانه ایالات متحده آمریکا و نادیده گرفتن نقش بی‌ثبات‌کننده برخی بازیگران بحران‌ساز منطقه‌ای برشمرد. متن بیانیه سپاه در پی اقدام خصمانه و غیرسازنده اتحادیه اروپایی به شرح زیر است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

در پی اقدام خصمانه، بی‌اعتبار و سخیف اتحادیه اروپایی مبنی بر قرار دادن نام «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی» در فهرست سازمان‌های تروریستی، به این وسیله در برابر موج گسترده حمایت‌ها، همدلی‌ها و مواضع حکیمانه آحاد ملت بزرگ ایران سر تعظیم فرود آورده و مراتب قدردانی عمیق خود را اعلام می‌داریم. این همبستگی ملی، جلوه‌ای روشن و باشکوه از درک مشترک ملت ایران نسبت به سرمایه اجتماعی نظام و نقش تعیین‌کننده آن در بزنگاه‌های حساس تاریخی است؛ سرمایه‌ای که همواره مسیر عبور از چالش‌ها و ناکام‌سازی دشمنان قسم‌خورده این سرزمین را هموار کرده است. در این رهگذر و با تأکید بر عزم راسخ و اراده پولادین «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی» در اجرای مأموریت خطیر دفاع همه‌جانبه از میهن اسلامی و صیانت از امنیت و آرامش ایرانیان عزیز، نکات زیر مورد تأکید قرار می‌گیرد: **۱**- بیانیه اتحادیه اروپایی، حرکتی بی‌اعتبار، فاقد وجاهت حقوقی و سیاسی و مغایر با اصول و منطق روابط بین‌الملل است. اینگونه اقدامات نه‌تنها خللی در اراده و مأموریت‌های سپاه ایجاد نمی‌کند، بلکه موجب تقویت انسجام درونی و افزایش عزم ملی برای صیانت از منافع و امنیت کشور شده است. **۲**- این رویکرد اتحادیه اروپایی در عمل، همسویی آشکار با سیاست‌های مداخله‌جویانه ایالات متحده آمریکا و نادیده گرفتن نقش بی‌ثبات‌کننده برخی بازیگران بحران‌ساز منطقه‌ای، بویژه رژیم سفاک و تروریستی صهیونی است. بدیهی است چنین اقداماتی نه‌تنها کمکی به صلح و امنیت منطقه‌ای نمی‌کند، بلکه با تقویت رویکردهای تقابلی، مسیر تعامل و همکاری‌های سازنده را دشوارتر می‌کند. **۳**- پاسداران انقلاب اسلامی در طول دهه‌های گذشته همواره سپر دفاعی و تکیه‌گاه ملت ایران بوده‌اند و در پاسداری از استقلال، امنیت و تمامیت سرزمینی کشور، نیز در عرصه محرومیت‌زدایی و خدمت‌رسانی به مردم، لحظه‌ای درنگ نکرده‌اند؛ این پرسش جدی وجود دارد که دولت‌های عضو اتحادیه اروپایی با چه منطقی، دفاع سپاه از امنیت مردم ایران و مقابله با گروه‌های تروریستی تجزیه‌طلب و منافقین که ۱۸ هزار ایرانی مظلوم را به شهادت رساندند، همچنین مقابله با داعش را اقدامی تروریستی می‌خوانند؟ چگونه دفاع مشروع از میهن اسلامی در جنگ تحمیلی ۸ ساله و ۱۲روزه توسط سپاه، در کنار سایر همرزمان نیروهای مسلح، تروریسم قلمداد می‌شود؟ با کدام منطق، اقدامات گسترده سپاه در سازندگی کشور، محرومیت‌زدایی، امدادرسانی به مردم در مصائب و بلایای طبیعی مانند سیل، زلزله و بیماری‌های فراگیر، همچنین کمک به توسعه علم و فناوری و ساخت راه، جاده، پل، سد، نیروگاه، مدرسه و هزاران فعالیت اجتماعی دیگر، مصداق اقدام تروریستی معرفی می‌شود؟ **۴**- واقعیت‌های میدانی نشان می‌دهد برخی کشورهای اروپایی به مهد اصلی پرورش و پناهگاه گروه‌های مختلف تروریستی از جمله سازمان اهریمنی منافقین، داعش و جریان‌های تجزیه‌طلب بدل شده و همچنان به اشکال گوناگون از پشتیبانی تسلیحاتی، رسانه‌ای و لجستیکی آنها دریغ نمی‌کنند. انتظار افکار عمومی جهان از کشورهای اروپایی آن بود که به جای این رفتارهای دوگانه، جنایات فجیع رژیم تروریستی صهیونیستی در تخریب زیرساخت‌های حیاتی غزه، از جمله بیمارستان‌ها، مدارس، شبکه آب و برق و شهادت بیش از ۷۰ هزار نفر و مجروح‌شدن حدود ۱۷۰ هزار تن از کودکان، زنان و مردم مظلوم غزه را صریح و قاطع محکوم می‌کردند. **۵**- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی صمیمانه از عموم مردم شریف ایران، مراجع معظم تقلید، رؤسای محترم قوای سه‌گانه، مجلس محترم خبرگان رهبری، مجمع تشخیص مصلحت نظام، اعضای محترم شورای نگهبان، هیات محترم دولت، نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی، ائمه محترم جمعه، دبیر محترم شورای عالی امنیت ملی، ستاد کل نیروهای مسلح، ارتش جمهوری اسلامی ایران، فرماندهی انتظامی کشور، فرماندهان و آحاد نیروهای مسلح، صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران، وزارت اطلاعات، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزارت امور خارجه، نهادها، گروه‌ها و جریان‌های سیاسی، مدیران و فعالان رسانه‌ای که با محکومیت قاطع اقدام سیاسی اتحادیه اروپایی و حمایت وحدت‌بخش و قدرت‌آفرین از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، بار دیگر همبستگی ملی را به نمایش گذاشتند، قدردانی می‌کند. این همراهی، هم‌افزایی و انسجام ملی در برابر فشارهای خارجی، گواهی روشن بر پیوند عمیق ملت با نهادهای حافظ امنیت و اقتدار ملی است. **۶**- در پایان، با تبریک میلاد با سعادت یگانه منجی عالم بشریت حضرت صاحب‌الزمان(عج) و دهه مبارک فجر، سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به آحاد ملت ایران و همه علاقه‌مندان انقلاب اسلامی در سراسر جهان، تأکید می‌شود: «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی» به عنوان «سرباز ولایت و رهبری»، «خادم ملت»، «همرزم سایر نیروهای مسلح» و «حافظ ایران عزیز و سرافراز»، با استعانت از خداوند متعال، تحت عنایات حضرت ولی‌عصر(عج) و در پرتو زعامت مقام عظمای ولایت و رهبری و فرماندهی معظم کل قوا، حضرت امام خامنه‌ای عزیز مدظله‌العالی، از هیچ تلاشی در انجام مأموریت‌های خطیر خود در دفاع از میهن اسلامی و صیانت از امنیت، آرامش و عزت مردم شریف ایران فروگذار نخواهد کرد.

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ۱۱ بهمن ۱۴۰۴

هشدار صریح رهبر انقلاب به آمریکا:

اگر جنگی راه بیندازید، جنگ منطقه‌ای خواهد بود

در اولین روز دهه مبارک فجر، رهبر حکیم انقلاب اسلامی در دیدار هزاران نفر از قشرهای مختلف مردم، ۱۲ بهمن را روزی استثنایی و تاریخ‌ساز خواندند و با اشاره به تبدیل حکومت «فردی، استبدادی، ضددینی و وابسته» پهلوی به حکومت «مردمی، مبتنی بر دین و ایستاده در مقابل زورگویی مستکبران»، فرمودند: مردم آتش فتنه آمریکایی - صهیونی اخیر را مانند همه توطئه‌های قبلی به خاکستر نشاندند و در آینده هم، ملت با هدایت پروردگار در مقابله با هر حادثه‌ای، کار را تمام خواهد کرد. حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای همچنین تلاش آمریکا برای بلعیدن ایران و ایستادگی ملت رشید در مقابل این طمع‌ورزی را علت اصلی تقابل ۴۷ ساله ایران و آمریکا برشمردند و با اشاره به حرف‌های اخیر آمریکایی‌ها، افزودند: آنها قبلاً هم برای ترساندن ملت ایران، می‌گفتند «همه گزینه‌ها روی میز است» و البته بدانند اگر این بار جنگی راه بیندازند، «جنگی منطقه‌ای» خواهد شد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، ایشان در آغاز بیانات‌شان با اشاره به استقبال یکپارچه و بی‌نظیر مردم از حضرت امام خمینی(ره) در ۱۲ بهمن ۵۷، گفتند: امام در میان همه تهدیدات، با جرأت و قدرت وارد تهران شد و استقبال عظیم و عجیب مردم را به عاملی برای تشکیل نظامی نو تبدیل و همان روز ورود، اسقاط حکومت پادشاهی را اعلام کرد.

رهبر انقلاب اسلامی تبدیل حکومت فردی و استبدادی به حکومتی که مردم همه‌کاره آن هستند و تبدیل فرآیند ضددینی مورد نظر پهلوی به فرآیندی اسلامی را ۲ خصوصیت نظام برخاسته از مجاهدت‌های امام و ملت برشمردند و افزودند: اگر همه مسؤولان به وظایف خود عمل می‌کردند، حکومت واقعاً دینی شده بود اما در مجموع در فرآیند دینی و اسلامی پیشرفت کرده‌ایم.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای برگرداندن کشور به صاحبانش - یعنی ملت - و قطع دست و نفوذ آمریکا از ایران را خصوصیت دیگر نظام جمهوری اسلامی دانستند و گفتند: این خصوصیت، آمریکا را ناراحت و دستپاچه کرد و از همان روز به دشمنی با ملت و نظام کشاند. ایشان در تبیین ابعاد مردمی بودن حکومت، به ایجاد روحیه خودباوری در ملت اشاره کردند و گفتند: امام حکیم، ملت را به توانایی‌های بزرگ و ارزش‌های خود، آگاه و روحیه «نمی‌توانیم» را به باور بسیار مهم «ما می‌توانیم» تبدیل کرد. رهبر انقلاب اسلامی نتیجه سیاست‌ها، خودباختگی و وابستگی قاجار و پهلوی را تبدیل ملتی «بزرگ و دارای سوابق تمدنی و فرهنگی درخشان» به مردمی «تحقیرشده و عقب‌افتاده» خواندند و گفتند: در آن دوران، در «علم و فناوری، سیاست، سبک زندگی، اعتبار بین‌المللی، معادلات منطقه‌ای» و در همه زمینه‌های دیگر، عقب افتاده بودیم اما امام خمینی، روح «اعتماد به نفس» را در ملت دمید و مسیر را ۱۸۰ درجه عوض کرد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با یادآوری پیشرفت‌های کشور در زمینه‌های مختلف، افزودند: چه کسی باور می‌کرد ملت ایران روزی به جایی برسد که آمریکایی‌ها از سلاح ساخت او کپی‌برداری کنند؟ اینها همه نتیجه اعتماد به نفس و امید و بلندپروازی‌ای بود که امام خمینی به عنوان «مظهر امید و خودباوری»، در ملت ایجاد کرد و مردم را به تلاش و حرکت درآورد. ایشان با یادآوری وسوسه‌های شیاطین واقعاً خبیث خارجی و داخلی مبنی بر اینکه «جوان ایرانی، امید و آینده ندارد»، گفتند: جوان ایرانی هم امید و هم همت دارد و آینده را هم - به کوری چشم شما - خواهد ساخت. رهبر انقلاب اسلامی ۲۲ بهمن سالروز پیروزی انقلاب و ۱۲ فروردین روز استقرار جمهوری اسلامی با آرای ملت و همه پیشرفت‌های کشور را از نتایج روز مبارک ۱۲ بهمن ۵۷ دانستند و افزودند: برکات این روز عظیم به لطف پروردگار ادامه دارد.

ایشان در بخش دیگری از بیانات‌شان با تأکید بر ماهیت آمریکایی و صهیونی «فتنه ۱۸ و ۱۹ دی»، اغتشاشگران را مرکب از «سردسته‌ها» و «پیاده‌نظام» دانستند و افزودند: سردسته‌ها که بسیاری از آنها دستگیر شده‌اند، همانگونه که اعتراف کرده‌اند، برای اقدامات خود پول گرفته و برای چگونگی حمله به مراکز و جمع کردن و به حرکت درآوردن جوانان، آموزش دیده بودند اما عده دیگری از اغتشاشگران، جوانان هیجانی بودند که خیلی با آنها مشکلی نداریم. رهبر انقلاب اسلامی حرف‌های رئیس‌جمهور آمریکا را نشانه‌ای آشکار از آمریکایی و صهیونیستی بودن فتنه اخیر خواندند و گفتند: او صریحاً به اغتشاشگرانی که مردم ایران می‌خواند می‌گفت «بروید جلو؛ من هم دارم می‌آیم!» البته از نظر آنها این چند هزار نفر اغتشاشگر، مردم ایران بودند اما میلیون‌ها نفری که ۲۲ دی در سراسر کشور اجتماع کردند، مردم ایران نیستند!

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای فکر و راه جدید جمهوری اسلامی و اصطکاک آن با منافع قلدرهای جهان را باعث استمرار دشمنی آنها برشمردند و گفتند: به همین دلیل، فتنه اخیر همچنانکه اولین فتنه در تهران نبود، آخرین فتنه هم نخواهد بود و ممکن است در آینده نیز اینگونه حوادث تکرار شود. رهبر انقلاب اسلامی افزودند: این خصومت‌ها تا زمانی ادامه می‌یابد که ملت ایران با ثبات و استقامت و تسلط کامل بر امور، باعث یأس دشمن شود که به این نقطه هم خواهیم رسید. ایشان با اشاره به حوادث و جنایات مشابه فتنه اخیر در تهران همچون ۳۰ خرداد ۶۰ که منافقین با تیغ موکت‌بری به جان بسیجی‌ها افتادند، خاطرنشان کردند: در همه این حوادث، دست بیگانگان و به‌طور خاص دست آمریکا و رژیم صهیونیستی قابل مشاهده است. رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر اینکه در فتنه اخیر و حوادث سال‌های گذشته، دستگاه‌های انتظامی، بسیج، سپاه و دیگر بخش‌ها کاملاً به مسؤولیت خود عمل کردند، افزودند: اما آنچه همچون سال ۸۸، آتش فتنه را خاموش و شعله‌ها را خاکستر کرد، وارد شدن مردم به میدان بود و پس از این هم اگر حادثه‌ای برای کشور به‌وجود بیاید، خدای متعال این مردم را برای مقابله با آن مبعوث خواهد کرد و مردم کار را تمام می‌کنند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در تشریح خصوصیات فتنه آمریکایی اخیر، اولین ویژگی آن را پنهان شدن اغتشاشگران پشت اعتراضات بازاری‌ها دانستند و گفتند: فتنه‌گران همچون جنایتکارانی که در حمله به شهرها، زنان و کودکان را سپر خود می‌کنند، پشت بازاری‌ها که حرف منطقی و درستی داشتند و به خیابان آمده بودند، پنهان شدند تا شناخته نشوند. رهبر انقلاب اسلامی افزودند: البته بازاری‌های با هوش با مشاهده اقدامات اغتشاشگران همچون حمله به کلانتری‌ها به جای حرکت آرام در خیابان، خود را از آنها جدا کردند و فتنه‌گران را تنها گذاشتند. ایشان دومین خصوصیت فتنه اخیر را شبه‌کودتایی بودن آن خواندند و گفتند: این فتنه همچنانکه برخی در دنیا هم به آن اشاره کردند، شبیه کودتا بود. البته سرکوب شد اما تخریب مراکز حساس و مؤثر در اداره کشور از طریق حمله به پلیس، مراکز سپاه، بعضی مراکز دولتی و بانک‌ها و حمله به عناصر معنوی همچون مساجد و قرآن، نشان‌دهنده این واقعیت است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای طراحی فتنه در خارج از کشور و راهنمایی سردسته‌های داخلی آن با استفاده از امکانات مختلف همچون اطلاعات ماهواره‌ای را خصوصیت دیگر اغتشاشات دی‌ماه برشمردند و خاطرنشان کردند: بر اساس اطلاع رسیده، یک عنصر آمریکایی مؤثر در حکومت، به طرف ایرانی خود گفته است سازمان‌های جاسوسی سیا و موساد همه امکانات خود را در این قضیه به صحنه آوردند. ایشان موظف بودن سردسته‌های آموزش‌دیده به کشته‌سازی را خصوصیت دیگر اغتشاشات خواندند و افزودند: بر اساس این دستور کار، به مراکز نظامی و انتظامی با سلاح‌های شخصی پیشرفته حمله کردند تا با عکس‌العمل مأموران، عده‌ای کشته شوند؛ البته برای کشته‌سازی بیشتر، حتی به پیاده‌نظام خود که با تبلیغات به میدان آورده بودند، رحم نکردند و آنها را نیز هدف گرفتند. رهبر انقلاب اسلامی با اظهار تأسف از موفق شدن سردسته‌های اغتشاشات در بالا بردن تعداد جان‌باختگان، گفتند: دل انسان برای این جوانان غافل و بی‌توجه می‌سوزد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به تلاش دشمن برای ۱۰ برابر نشان دادن تعداد کشته‌ها، گفتند: آنها می‌خواستند تعداد کشته‌ها بیش از این باشد؛ البته همین مقدار تلفات هم خیلی مایه تأسف است. ایشان هدف اصلی دشمن را برهم زدن امنیت کشور خواندند و افزودند: وقتی امنیت نباشد، هیچ چیز نیست. نه نان، نه تولید، نه کسب و کار، نه درس و بحث و تحقیقات و نه علم و پیشرفت؛ بنابراین کسانی که امنیت کشور را حفظ کردند، حق حیات به گردن همه مردم دارند. رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: آنها می‌خواستند مردم را در مقابل نظام قرار دهند اما مردم با حضور میلیونی خود در ۲۲ دی به دهان بدخواهان زدند و حقیقت ملت ایران را نشان دادند. ایشان با تأکید بر اینکه مسؤولان واقعاً باید قدر این مردم را بدانند، گفتند: البته این فتنه به صورت تصادفی یا حساب‌شده در وقتی انجام شد که دولت و مسؤولان در حال طراحی بسته و نقشه اقتصادی کشور برای پیشبرد بهتر وضع هستند.

آخرین خصوصیت مورد اشاره رهبر انقلاب اسلامی از فتنه اخیر، خشونت داعش‌وار آن بود. ایشان با اشاره به اذعان رئیس‌جمهور کنونی آمریکا در انتخابات دوره اول خود درباره دست داشتن دولت آمریکا در ایجاد داعش، گفتند: در فتنه اخیر هم آمریکایی‌ها، داعشی را که کارهایش شبیه همان داعش است ایجاد کردند. داعش با خشونت افراد را با تهمت بی‌دینی سر به نیست می‌کرد و اینها هم افراد را با همان خشونت اما به خاطر دین‌داری نابود می‌کردند و با قساوت و بی‌رحمی عجیب، افرادی را زنده‌زنده، آتش زدند و سرهایی را بریدند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بخش پایانی بیانات‌شان در خصوص علت دشمنی چهل و چند ساله آمریکا و ایران، گفتند: مساله در ۲ کلمه خلاصه می‌شود: آمریکا می‌خواهد ایران را ببلعد اما ملت ایران و جمهوری اسلامی، مانع هستند؛ و در حقیقت جرم ملت ایران این است که به آمریکا گفته غلط می‌کنی بخواهی کشور مرا ببلعی. ایشان جاذبه‌های متعدد ایران همچون نفت، گاز، معادن غنی و موقعیت راهبردی و جغرافیایی را باعث طمع‌ورزی قدرتی متجاوز و زیاده‌طلب همچون آمریکا دانستند و خاطرنشان کردند: آنها در پی تصرف ایران و بازگرداندن تسلط خود بر منابع، نفت، سیاست، امنیت و ارتباطات بین‌المللی ایران همچون دوره پهلوی هستند. علت اصلی دشمنی آنها این است و بقیه حرف‌های آنها مثل حقوق بشر حرف مفت است.

رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: ملت ایران در مقابل مطامع آمریکا محکم سینه سپر کرده، ایستاده و خواهد ایستاد و آنها را از موذی‌گری و اذیت کردن مأیوس خواهد کرد.

ایشان با اشاره به تهدیدهای آمریکایی‌ها درباره جنگ و استفاده از فلان هواپیما، گفتند: این حرف‌ها جدید نیست و در گذشته نیز بارها تهدید می‌کردند همه گزینه‌ها روی میز است؛ حالا هم این آقا مرتباً ادعاهایی از این قبیل می‌کند که ما ناو آورده‌ایم. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: ملت ایران را نباید از این چیزها ترساند؛ ملت ایران تحت تأثیر این حرف‌ها قرار نمی‌گیرد. البته ما شروع‌کننده نیستیم و نمی‌خواهیم به کسی ظلم و به کشوری حمله کنیم اما ملت ایران به کسی که طمع داشته باشد و بخواهد حمله و اذیت کند، مشت محکمی خواهد زد. رهبر انقلاب اسلامی تاکید کردند: البته این را هم آمریکایی‌ها بدانند که اگر این دفعه جنگی راه بیندازند، این جنگ، جنگ منطقه‌ای خواهد بود.

توافق بر سر چه؟

ادامه از صفحه اول

توئیت علی لاریجانی نیز توضیحات چندانی درباره این ایده ارائه نمی‌دهد. لاریجانی در این توئیت نوشت در «ساختار» مذاکرات، پیشرفت حاصل شده است. بنابراین جزئیات ایده جدید برای مذاکره طرفین هنوز به صورت رسمی مطرح نشده است. موضع آمریکا تا پیش از طرح جدید مذاکره، به گونه‌ای بوده که اساسا امکان مذاکره را از بین می‌برد. تعطیلی غنی‌سازی و بازگشت بازرسان آژانس به ایران، خروج ذخایر اورانیوم ۶۰ درصد غنی‌شده ایران، محدودیت گسترده برنامه موشکی و همین‌طور خلع سلاح جبهه مقاومت، ارکان شروط آمریکا بوده است. بنابراین با توجه به موضع علی لاریجانی، بعید است ایده جدید مذاکراتی، مبتنی بر این شروط باشد. روز پنجشنبه در حالی که هنوز عراقچی به استانبول سفر نکرده بود، برخی منابع خبری غربی مدعی شدند پیشنهاد جدید آمریکا برای مذاکره با ایران، صرفا درباره ذخایر اورانیوم ۶۰ درصد غنی شده ایران است. یعنی آنچه اکنون طرفین درباره آن سخن می‌گویند موضوع تعیین تکلیف ذخایر اورانیوم ۶۰ درصد است. شامگاه شنبه یک عضو اندیشکده آمریکایی «شورای آتلانتیک» با استناد به توئیت لاریجانی، درباره ایده جدید مذاکرات میان ایران و آمریکا تحلیلی را مطرح کرد. دنیس سیترونوویچ درباره توئیت لاریجانی نوشت: «به نظر می‌رسد کشورهای عرب خلیج فارس، مصر و ترکیه به این درک مشترک رسیده‌اند که وقتی یک کمپین نظامی آغاز شود، کنترل تشدید تنش بسیار دشوار خواهد بود و بازگرداندن آن به مسیر توافق حتی سخت‌تر است. در نتیجه، این کشورها در تلاشند یک چارچوب توافق یا نقشه راه برای رسیدن به یک توافق بین ایران و آمریکا تدوین کنند. با توجه به فقدان عمیق اعتماد بین طرف‌ها که یک توافق جامع در کوتاه‌مدت را غیرواقعی می‌کند، هدف فوری و اصلی ابتدا توقف تشدید تنش است. این کار احتمالاً از طریق یک توافق چارچوبی انجام می‌شود که به احتمال زیاد بر مسائل مرتبط با برنامه هسته‌ای تمرکز دارد، از جمله احتمالاً تحویل مواد غنی‌شده تا سطح ۶۰ درصد (۴۰۰ کیلوگرم) از سوی ایران. ایده اصلی این است که به یک تفاهم برسند که از تشدید بیشتر تنش جلوگیری کند، زمان بخرد و تنها پس از آن طرف‌ها بتوانند وارد جزئیات شوند». این تحلیل عضو اندیشکده شورای آتلانتیک، اخبار پیشین درباره اینکه ایده فعلی، مذاکره بر سر ذخایر اورانیوم است را تقویت می‌کند. بر اساس تحلیل ادعایی دنیس سیترونوویچ، مذاکره بر سر ذخایر اورانیوم ۶۰ درصد یک مبنا برای شروع جدی مذاکرات میان ایران و آمریکاست و در صورتی توافق روی کلیات، طرفین وارد جزئیات می‌شوند. این تحلیل عضو اندیشکده شورای آنلانتیک منطبق بر اظهارات اخیر هاکان فیدان، وزیر خارجه ترکیه درباره توافق میان ایران و آمریکاست.

فیدان به مقامات آمریکایی توصیه کرد بهتر است برای مذاکره و توافق با ایران، یک فرآیند مرحله به مرحله را در پیش بگیرند. البته همان‌گونه که گفته شد، هنوز هیچ منبع رسمی، این موضوع را تایید نکرده است. بنابراین نمی‌توان چندان با جدیت، آن را ارزیابی کرد.

با این حال آنچه واضح و مشخص است این است که موضع ایران درباره حقوق قانونی ملت، بویژه قدرت دفاعی و توان بازدارندگی، ثابت و غیرقابل تغییر است، چرا که معنی ساده و سرراست پذیرش شروط آمریکا در این باره، تسلیم ایران و همین‌طور ترغیب آمریکا و رژیم صهیونیستی برای حمله نظامی به ایران است. بنابراین هم آمریکایی‌ها و هم سایر طرفین درگیر در این موضوع درباره ثابت بودن و غیر قابل تغییر بودن موضع ایران در این باره کاملا مطمئن هستند. ایده و محتوای طرح جدید برای مذاکره میان ایران و آمریکا اعلام نشده است اما اگر محتوای این طرح همینی باشد که مورد اشاره قرار گرفت، معانی و پیام‌های مختلفی در بر دارد. مهم‌ترین پیام این طرح، عقب‌نشینی آمریکا از ادعای حمله نظامی به ایران است. در صورت صحت این طرح مذاکراتی، مشخص می‌شود همه ارزیابی‌ها درباره تردیدهای آمریکا برای درگیری نظامی مستقیم با ایران درست بوده و آمریکا نگرانی‌های جدی درباره عواقب و هزینه‌های جنگ احتمالی با ایران دارد.

البته هنوز زود است در این باره اظهارنظر شود. سابقه عملکرد آمریکایی‌ها بویژه رفتار ترامپ نشان داده به هیچ‌وجه نباید به او، اظهارات و وعده‌هایش اعتماد کرد. درباره ایده مذاکراتی جدید، برخی صاحبنظران معتقدند هدف اصلی ترامپ از این ایده، خرید زمان برای رسیدن ناوگروه و کشتی‌های نظامی جدید آمریکایی به منطقه است. این کارشناسان همچنین معتقدند ترامپ با خرید زمان، همچنان در حال برآوردهای لازم درباره هزینه/ فایده حمله نظامی به ایران است. برخی دیگر از کارشناسان نیز با توجه به سوابق بدعهدی آمریکا، همین‌طور رفتار فریبکارانه ترامپ در خلال مذاکراتی که به جنگ ۱۲ روزه منتهی شد، معتقدند ترامپ با ایده جدید مذاکراتی، هم دنبال ارزیابی و برآورد واکنش ایران است و هم دنبال فرصتی برای غافلگیر کردن ایران. برخی دیگر از کارشناسان هم می‌گویند چرخش ناگهانی ادبیات و موضع ترامپ از تمرکز بر حمله نظامی به ادعای اولویت داشتن مذاکره و توافق دیپلماتیک، یک حیله و ترفند امنیتی برای رصد تحرکات مقامات و فرماندهان ایرانی است. به هر حال، با وجود نشانه‌های مختلفی که حاکی از تمایل آمریکا به مذاکره است، واقعیات مربوط به رفتار و شخصیت ترامپ باعث شده یک بدبینی عمیق نسبت به مواضع و ادعاهای او، هم در ایران و هم در بین مقامات سایر کشورها ایجاد شود. با این حال اگر آمریکایی‌ها در این مقطع نسبت به آنچه درباره مذاکره با ایران مطرح کرده‌اند جدی باشند، واضح‌ترین معنی آن، چرخش از گزینه جنگ به مذاکره است و این یعنی عقب‌نشینی آنها از گزینه درگیری نظامی. البته برخی اخبار حاکی است آمریکایی‌ها زمینه و مقدمه توجیه این چرخش دیدگاه را نیز فراهم کرده‌اند. نشریه تلگراف روز جمعه در خبری مدعی شد ترامپ تایید کرده هدف او از لشکرکشی به سمت ایران، متقاعد کردن مقامات جمهوری اسلامی ایران به پذیرش مذاکره است. البته واقعیات مربوط به مذاکرات میان ایران و آمریکا در یک سال اخیر به وضوح نشان می‌دهد ایران همواره از دیپلماسی و مذاکره استقبال کرده و اتفاقا این آمریکاست که به بهانه‌های مختلف از میز مذاکره فراری بوده است. با این وجود این ادعای تلگراف، اگر صحت داشته باشد می‌تواند به معنای این باشد که دولت آمریکا در حال زمینه‌سازی برای توجیه عقب‌نشینی از جنگ و رو آوردن به مذاکره است. البته باز هم باید به این نکته مهم اشاره کرد که یک بی‌اعتمادی عمیق نسبت به مواضع و رفتار دولت آمریکا و بویژه شخص ترامپ وجود دارد و سوابق او نشان داده حتی در صورت حصول یک توافق نیز باید همواره نسبت به اعتبار و ماندگاری این توافق، بدبین بود.

■ **موضع ایران چیست؟**

همان‌گونه که گفته شد ایران پیش از این و در مقاطع مختلف زمانی اعلام کرده به هیچ عنوان بر سر حقوق قانونی ملت و همین‌طور بر سر امنیت کشور مذاکره نخواهد کرد. این موضع ایران در سال‌های اخیر همواره ثابت بوده است. چه در مذاکرات مربوط به برجام در دوره ریاست‌جمهوری اوباما، چه در دولت اول ترامپ و در مقابل شروط یازده‌گانه پمپئو، چه در دولت بایدن و همین‌طور در یک سال نخست دولت دوم ترامپ، این موضع ایران بدون تغییر مانده است. در ماه‌ها، هفته‌ها و حتی روزهای اخیر که تهدیدات نظامی ترامپ علیه ایران به اوج خود رسیده نیز ایران ثابت و تغییرناپذیر بودن موضع خود مبنی بر غیر قابل مذاکره بودن امنیت کشور، بویژه توان موشکی و قدرت منطقه‌ای را اعلام کرده و نشان داده است. دلایل این موضع ایران نیز مشخص است. پذیرش برخی شروط آمریکا بویژه شرط‌های مربوط به تحدید توان موشکی و خلع‌سلاح جبهه مقاومت، به معنای تسلیم شدن ایران است. ضمن اینکه این تسلیم، نه‌تنها منجر به ترک مخاصمه از سوی آمریکا نمی‌شود، بلکه در اصل، عاملی محرک و ترغیب‌کننده برای حمله نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی به ایران می‌شود. بنابراین هم آمریکایی‌ها و هم مقامات کشورهای منطقه می‌دانند این موضع ایران تحت هیچ شرایطی تغییر نخواهد کرد و در صورت اصرار آمریکا روی این شروط، ایران آماده دفاع از خود در برابر حمله نظامی آمریکاست. در چنین شرایطی، قاعدتا اگر ایران یک ایده مذاکراتی را قابل بحث می‌داند، معنی آن این است که خط قرمزهای ایران در این ایده گنجانده و لحاظ شده است. اگر طرح فعلی برای مذاکره، همانی باشد که برخی رسانه‌های غربی درباره ذخایر اورانیوم ۶۰ درصد مطرح کرده‌اند، آنگاه موضع ایران در قبال این طرح مشخص است. این طرح، ایده جدیدی نیست. پیش از این نیز در مقاطع زمانی مختلف، این ایده مطرح شده و ایران نیز به آن پاسخ داده است.

آمریکا در قبال خروج یا اکسید این ذخایر، چه امتیازی برای ایران روی میز می‌گذارد؟ از سوی دیگر، با توجه به سوابق بدعهدی آمریکایی‌ها بویژه ترامپ و بدبینی عمیق ایران نسبت به او، چه تضمین‌هایی درباره پایبندی آمریکا به هر نوع توافق احتمالی وجود دارد؟ از همه مهم‌تر، اگر قرار باشد توافقی درباره این موضوع انجام شود، قاعدتا باید تضامین امنیتی لازم و محکم از آمریکا گرفته شود، بویژه اینکه این فرمت مذاکراتی، مجددا بر سر سایر موضوعات تکرار نشود. بنابراین ساختاری که علی لاریجانی به آن اشاره کرده، باید به گونه‌ای طراحی شود که ملاحظات جدی ایران، مبنی بر اخذ تضامین محکم و لازم، هم درباره انجام تعهدات طرف مقابل و همین‌طور درباره الزامات امنیتی در آن گنجانده شود. در مجموع، یک بار دیگر باید به این نکته مهم و اساسی اشاره شود که اکنون کشور و رئیس‌جمهوری در مقابل ایران قرار دارند که هم فاقد کمترین اعتبار بین‌المللی، بویژه نسبت به پایبندی به تعهدات خود هستند و هم کمترین اعتمادی درباره ثبات مواضع و تصمیمات‌شان وجود ندارد. همین بی‌اعتباری و بی‌اعتمادی باعث شده حتی در شرایطی که مقامات ارشد کشورهای همسایه ایران در حال میانجی‌گری و انتقال پیام‌های سران آمریکا به ایران درباره مذاکرات جدید هستند، هیچ‌کس نسبت به چشم‌انداز این طرح و تلاش جدید خوشبین نباشد. در حالی که مذاکرات در مراحل اولیه خود قرار دارد و قاعدتا طرفین درباره جزئیات مشغول مذاکره و گفت‌وگو هستند تا یک ساختار و مبنای مورد توافق برای شروع مذاکرات تعریف و تثبیت شود، در عین حال هم ایران و هم بازیگران میانجی بخوبی می‌دانند ممکن است همه این تلاش‌ها و رفت و آمدها و مذاکرات، صرفا یک عملیات فریب از سوی آمریکا باشد و این کشور، هر لحظه ممکن است همانند بامداد ۲۳ خرداد این میانجی‌گری‌ها و رفت و آمدها را در کسری از ثانیه بی‌اثر کند. ایران اما قطعا تحت هیچ شرایطی، دیگر غافلگیر نخواهد شد.

[عراقچی: فقط در حوزه هسته‌ای توافق ممکن است]

**وزیر امور خارجه ایران می‌گوید توافق با آمریکا فقط در حوزه هسته‌ای ممکن است. سیدعباس عراقچی در گفت‌وگو با سی‌ان‌ان درباره مذاکرات اخیر گفت: مهم‌تر از مستقیم یا غیرمستقیم بودن شکل مذاکره، محتوای مذاکره است. ما نیاز به اعتماد داریم. شاید هرگز اعتماد کامل بازنگردد اما حداقلی از اعتماد لازم است. ما در حال کار با دوستان‌مان در منطقه هستیم تا راهی برای ایجاد این سطح از اعتماد پیدا کنیم و مذاکرات از سر گرفته شود. ترامپ گفته است هیچ سلاح هسته‌ای نباشد و ما کاملا با او موافق هستیم. ما می‌توانیم درباره برنامه هسته‌ای خود مذاکره کنیم تا تضمین شود ماهیت آن کاملاً صلح‌آمیز است و برای همیشه صلح‌آمیز باقی می‌ماند. در مقابل، انتظار رفع تحریم‌ها را داریم. این توافق ممکن است. وزیر امور خارجه افزود: اگر حق غنی‌سازی اورانیوم ما محترم شناخته شود و بتوانیم غنی‌سازی خود با اهداف صلح‌آمیز را ادامه دهیم،